627/01

Den 10. september 2001 blev i sag nr. 54.848:

xxxxxxx xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxx xxx
xxxx xx xxxxxxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Topdanmark Forsikring A/S, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at udbetale invalideydelser og yde præmiefritagelse under klagerens revalidering.

Af klagen til nævnet fremgår bl.a.: "C.B.P. (CBP) [klageren] steg ud af sengen den 1/5/1997 om morgenen, hvorved der opstod alvorlige smerter i hans højre knæ. Dette viste sig senere at være en korsbåndsskade. CBP måtte derefter opgive sit landbrug, idet han ikke længere var i stand til at gå omkring som før. Han kan stadigvæk kun bevæge sig i ganske kort tid, inden smerterne bliver for voldsomme, og han må tage smertestillende medicin. ... TD [selskabet] henviser i deres afslag til, at CBPs generelle erhvervsevne ikke er nedsat med 2/3, og at han derfor ikke er berettiget til invaliderente ud over en måned, nemlig frem til den dato, han påbegyndte en uddannelse. CBP er enig i, at hans generelle erhvervsevne ikke er tilstrækkeligt nedsat fra den dag, han kom i arbejde. **I selve uddannelsesperioden (som varede 2 år og løb fra d. 1/9/1997 til d. 1/9/1999) har han dog ikke haft nogen nævneværdig erhvervsevne.** Dette støtter han på:

at han ikke i uddannelsesperioden har haft mulighed for at tage arbejde, idet han:
1) ikke har nogen uddannelse eller lignende, der ville gøre ham i stand dertil,
2) ikke havde mulighed for at påtage sig arbejde på grund af sit dårlige knæ,

3) ikke som studerende har ret til at tage lønarbejde i væsentligt omfang

at hans indtægtsforhold under uddannelsen alene bestod i revalideringsydelsen, ca. 140.000 kr. om året, hvilket udgør ca. 14% af hans hidtidige indtægter som landmand, ca. I mio. kr. om året.

Det gøres gældende, at TD ikke i tilstrækkeligt omfang har taget højde for CBP's økonomiske forhold ved vurderingen af, om hans erhvervsevne er nedsat med mere end 2/3 ... CBP anerkender, at der på grund af de konkrete forsikringsvilkår også skal tages hensyn til den generelle erhvervsevne, altså hvilke muligheder der findes for beskæftigelse inden for andre erhverv, men det gøres gældende, at han ikke med rimelighed kunne forventes at påtage sig arbejde i andet erhverv, før en uddannelse var tilendebragt."

Selskabet har i skrivelse af 29/1 2001 bl.a. anført: " Forsikrede ønsker udbetaling af invaliderente samt præmiefritagelse i perioden 01.08.1997 til 01.09.1999, hvor forsikrede er under revalidering. Topdanmark vurderer, at forsikredes generelle erhvervsevne i revalideringsperioden ikke er nedsat med 2/3, jf. vilkårene pkt. 8B, hvorfor der ikke kan bevilges udbetaling af invaliderente og præmiefritagelse i perioden, jf. vilkårene pkt. 8D, nr. 4. ... C.P. [klageren] ønsker udbetaling af invaliderente og præmiefritagelse i perioden 01.09.1997 til 01.07.1999, hvor han gennemgår en uddannelse til landbrugstekniker. Vi har afvist at udbetale invaliderente og yde præmiefritagelse i perioden, hvor forsikrede er under revalidering, fordi vi har vurderet, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke var nedsat med mindst 2/3, hvilket er betingelsen for udbetaling. Et forhold som Topdanmarks læge har bekræftet ved revurderingen af sagen. Udgangspunktet for den helbredsmæssige bedømmelse ved midlertidigt erhvervsevnetab er erhvervsevnen indenfor forsikredes eget fag, det vil sige det konkrete erhvervsevnetab. Når erhvervsevnen efterfølgende viser sig at være varigt nedsat, ændres princippet, således at det er forsikredes generelle erhvervsevne inden for beslægtede eller egnede erhverv, der vurderes. Dette følger af vilkårene punkt 8 B, nr. 2. Vi gør opmærksom på, at Topdanmark har foretaget en bedømmelse af det generelle erhvervsevnetab, selv om der - i vores brev af 12.1.1998 ... er en formulering, der fremstår, så den kan forstås, som om revalideringen i sig selv kan begrunde ophør af udbetaling. Det er herefter vores opfattelse, af forsikrede ikke opfyldte betingelserne for at få udbetalt invaliderente og bevilget præmiefritagelse i den pågældende periode, idet erhvervsevnen ik-

ke var nedsat med mindst 2/3. Som følge af Deres henvendelse af 04.01.2001 er sagen blevet gennemgået på ny. Vi har imidlertid ikke fundet anledning til at ændre vores afgørelse af den 12.01. 1998. Vedr. advokatens påstand om at vi ikke i tilstrækkelig grad har taget højde for forsikredes økonomiske forhold, oplyses følgende: Vilkårenes kriterium om hvad forsikrede er i stand til at tjene, vedrører ikke revalideringsperioden, men vedrører de varige indtjeningsmuligheder efter revalidering sammenholdt med hvad en person med samme alder og lignende uddannelse i samme egn er i stand til at tjene. Det vil sige indtjeningen som landbrugstekniker skal sammenlignes med indtjeningen for andre landbrugsteknikere."

Klagerens advokat har heroverfor i skrivelse af 12/2 2001 bl.a. anført: "Det gøres gældende, at selskabet ikke i tilstrækkeligt omfang har bedømt min klients generelle erhvervsevne. Selskabet erkender ved ovennævnte skrivelse, at skrivelsen af 12. januar 1998 er formuleret således, at revalidering i sig selv har begrundet ophør af udbetaling af invaliderente. Det gøres således gældende, at selskabets egen læges vurdering ikke kan tillægges afgørende vægt. Min klient er ikke blevet undersøgt, og selskabet har ikke i tilstrækkeligt omfang søgt oplysninger om min klients helbredstilstand gennem indhentelse af lægejournaler og lignende. For så vidt angår min klients økonomiske forhold, bestrides det, at forsikringsvilkårene skal forstås således, at der ikke skal tages hensyn til min klients økonomiske situation i selve revalideringsperioden. I selve revalideringsperioden har min klient ingen indtjeningsmuligheder, hvorfor erhvervsevnen er nedsat med mere end 2/3."

Selskabet har efterfølgende i skrivelse af 7/3 2001 bl.a. anført: "Ad 1. Hvorvidt Topdanmark har bedømt C.P.'s generelle erhvervsevne. Efter den uheldige formulering i vores brev af 28.1.1998, har Topdanmarks læge vurderet det generelle erhvervsevnetab. Til brug for lægens vurdering har vi indhentet E. Kommunes lægelige oplysninger, der omfatter statusbedømmelse, attest vedrørende uarbejdsdygtighed samt journaloplysninger fra Fyns Amts Sygehuse i Svendborg og Assens samt fra Sønderborg Sygehus. ... Det følger af statusbedømmelsen, at C.P. ikke vil kunne bestride et knæbelastende arbejde og det anbefales, at han revalideres med en boglig uddannelse. Forsikredes egen læge har på attesten vedrørende uarbejdsdygtighed anført, at knæet er så belastet, at arbejdet med dyrehold må forventes opgivet. Det fremgår af journalerne,

at årsagen til, at C.P. ikke kan arbejde, isolerer sig til en korsbåndsskade i højre knæ. Vi må derfor fastholde, at den vurdering, Topdanmarks læge har anlagt, er foretaget på grundlag af et tilstrækkeligt lægeligt materiale og det er fortsat vores opfattelse, at det generelle erhvervsevnetab ikke er nedsat med min. 2/3, og at C.P. således ikke opfylder betingelsen for at få udbetalt sin invaliderente. Ad 2. C.P.'s økonomiske situation under revalideringsforløbet. Idet vi henviser til vores sagsfremstilling af 29.1.2001, kan vi oplyse, at vilkårenes kriterium, om hvad forsikrede er i stand til at tjene, ikke relaterer sig til revalideringsperioden. Hvilken økonomisk konsekvens revalideringen har for forsikrede, kan først afgøres, når revalideringen er tilendebragt. På dette tidspunkt vurderer man de varige indtjeningsmuligheder sammenholdt med hvad en person med samme alder og lignende uddannelse i samme egn er i stand til at tjene."

Af den omhandlede skrivelse af 12/1 1998 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.: "Topdanmark har modtaget Deres helbredsoplysninger og har herefter bevilget præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente fra den 1.8.1997 til den 1.9.1997. Præmiebetalingen genoptages og udbetaling af invaliderente ophører den 1.9.1997. Dette på baggrund af Deres oplysninger om, at De skal revalideres pr. 1.9.1997 og derved overgår til bruttorevalideringsydelse."

Af en senere skrivelse af 28/1 1998 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.: "Indledningsvis vil vi gerne beklage, at De ikke fik mere fyldestgørende forklaring i vores brev af 12.1.1998. Dette vil vi gerne med dette brev råde bod på. Ifølge vilkårene for invaliderenten, er den tegnet mod tab af den generelle erhvervsevne. Dvs det er ikke Deres specifikke erhvervsevne som landmand, der er forsikret. Indtil revalideringsmulighederne er afklaret, udbetales dog oftest invaliderente, hvis erhvervsevnen i det hidtidige erhverv er nedsat med mindst 2/3. Dette er grunden til at vi har udbetalt 1.8-1.9.1997. Når revalideringsmulighederne er afklaret, er det den generelle erhvervsevne, der skal være nedsat med mindst 2/3, for at invaliderenten fortsat skal udbetales, og præmiefritagelse bevilges. Da De er istand til at påbegynde en revalidering, er Deres generelle erhvervsevne ikke nedsat med mindst 2/3, selvom Deres erhvervsevne som landmand givetvis er betydeligt nedsat."

Klagerens advokat har endelig i skrivelse af 12/7 2001 til nævnet vedlagt en journaludskrift af 20/4 og 8/6 2001 oplyst, at årsagen til smerterne i klagerens højre knæ sandsynligvis er en diskusprolaps.

Selskabet har heroverfor i skrivelsen af 30/7 2000 anført bl.a.: "I følge vore oplysninger har C.B.P. gennemført revalidering frem til sommeren 1999 og efterfølgende, i en kortere periode, arbejdet som salgskonsulent, hvilket dog har måttet stoppes pga. smerter. De nye oplysninger der beskriver, at C.B.P. lider af en diskusprolaps, giver ikke umiddelbar anledning til at ændre vores oprindelige afgørelse. Årsagen til dette er, at C.B.P. opsagde sin forsikring pr. 1. februar 1998, og det er fortsat ikke sandsynliggjort at den generelle erhvervsevne var nedsat med minimum 2/3 i perioden før forsikringen blev ophævet. Såfremt der skulle fremkomme flere nye oplysninger, som kan dokumentere et generelt erhvervsevnetab på minimum 2/3 før forsikringens ophævelse, vurderer vi gerne sagen igen."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser: "**8 Tab af erhvervsevne** ... **B Hvilke skader er dækket** 1. Forsikringen giver ret til præmiefritagelse og/eller forsikringsydelsen ved erhvervsevnetab, hvis forsikredes erhvervsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde bliver nedsat med 2/3 eller mere, jfr. punkterne D og E. 2. Fastsættelsen af graden af erhvervsudygtighed sker på grundlag af en lægelig vurdering og oplysninger om, hvad forsikrede er i stand til at tjene, når erhvervsudygtigheden tages i betragtning. Bedømmelse af indtægtsmulighederne sker under hensyntagen til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og de funktioner, der indgik i forsikredes tidligere virksomhed, idet arbejdsmulighederne skal bedømmes både inden for forsikredes eget fag, tidligere arbejdsområde og inden for beslægtede eller egnede erhverv. Bedømmelsen er med andre ord ikke begrænset til forsikredes hidtidige beskæftigelse. Herefter sker fastsættelsen af graden af erhvervsudygtighed ved en sammenligning af indtægtsmulighederne med en normal arbejdsindtægt for en person på samme alder med lignende uddannelse i samme egn. ... **D Invaliderente/invalidepension** Hvis forsikringen omfatter invaliderente eller invalidepension, sker udbetaling efter følgende regler, såfremt forsikredes erhvervsevne nedsættes med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne. ... 4. Udbetalingen fortsætter under forudsætning af, at forsikredes erhvervsevne ikke ved lægelig behandling, omskoling, genoptræning, uddannelse, eller i

øvrigt bedres i en sådan grad, at forsikrede ikke længere er berettiget til at modtage forsikringsydelse ved erhvervsevnetab, jf. pkt. 8 B."

Nævnet udtaler:
Sikredes evne til at gennemgå en uddannelse kan vel muligt indgå som et element i vurderingen af, om klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med 2/3 eller mere, men kan imidlertid ikke i sig selv medføre, at selskabet er berettiget til af afvise udbetaling af invaliderente og ydelse af præmiefritagelse.

Om klagerens erhvervsevne er nedsat med 2/3 eller mere, skal bedømmes under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse sammenlignet med fuld erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Selskabet har først efter sagens indbringelse for nævnet redegjort for, at der er blevet foretaget en sådan bedømmelse, hvilket nævnet finder kritisabelt.

Efter en gennemgang af sagens akter finder nævnet det dog ikke godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne under hans revalideringsforløb har været nedsat med 2/3 eller mere.

Efter det således anførte

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand